

Nemška knjiga o Rusiji.

Russland. Land und Leute. Unter Mitwirkung deutscher und slavischer Gelehrten und Schriftsteller herausgegeben von Hermann Roskoschny. Leipzig, Gressner und Schramm 1883.

Zadnja leta je izšlo mnogo knjig o Rusiji. Raznovrstni turisti iz zapadne Evrope so v nemškem, francoskem in angleškem jeziku opisovali ogromno rusko državo; podajali so nam v mičnih popisih svoje na hitrem potovanji prebite dogodke; seznanjali so nas s tem, kar so opazovali iz železniškega vagona ali kar so doživeli tudi o svojem večletnem bivanju na Ruskem. A vse te knjige so kolikor toliko pisane z nekim zapadno-evropskim predsodkom; poudarjajo osobito veliko nevarnost, katera po mislih teh tujih pisateljev preti zapadni kulturi od severnega kolosa slovanskega ter s posebnim veseljem opisujejo temne strani ruskega narodnega življenja, lenobo in nemarnost ruskega kmeta, korupcijo višjih stanov, izpridenost v državni upravi in v vsem državnem organizmu. Te knjige prerade pozabljajo, da ima ruski narod tudi veliko lepih lastnosti, da nam narodno življenje kaže tudi mnogo zanimljivih prikaznij, da je dežela lepa in bogata, napolnjena z imenitnimi zgodovinskimi spomeniki, krasnimi stavbami in prirodnimi čudi. In tudi svetle strani in lepe lastnosti ruskega naroda, umetnostne in prirodne krasote nam hoče opisavati zgoraj navedena nemška knjiga. „Das Tadelnswerte, dem wir begegnen, soll unsern Blick für das wahrhaft Gute und Schöne nicht trüben. Wir führen den Leser durch die Städte und Dörfer Russlands, durch seine Wälder und Steppen, über seine Gebirge, Flüsse und Seen; wir schildern ihm die Sehenswürdigkeiten der Städte, die Sitten und Gebräuche der Dorfbewohner, die Naturschönheiten des Landes; wir machen ihn vertraut mit dem bunten Völkergemisch, aus welchem Russlands Bevölkerung mosaikartig zusammengesetzt ist. In diese Schilderungen verflechten wir an geeigneter Stelle jene Mittheilungen, die dem Leser einen Ueberblick über das gesammte Schaffen und Wirken der Nation gewähren sollen. Ohne Voreingenommenheit werden wir die staatlichen und religiösen Einrichtungen und die socialen Verhältnisse in den Kreis unserer Betrachtungen ziehen, nie vergessend, dass unsere Aufgabe nur die objektive Beschreibung, nicht die Polemik ist“. To obeta predgovor in kar obeta, to knjiga tudi vestno izvršuje. V rokah imamo

prve zvezke. Najprej v lepih besedah slavni nemški pesnik Bodenstedt opisuje značaj ruskega priprostega naroda; potem nam knjiga podaje prezanimljiv opis ruske prave stolice, matere Moskve. A posebna krasota knjigi je velika množica umetnostno dovršenih in karakterističnih ilustracij, kateri čitatelju tekst lepo pojasnjujejo in tolmačijo. Sploh je vsa vvanja oblika knjigi prekrasna, luksurijozna. Vsa knjiga bode izšla v dveh zvezkih po 20 snopičev; vsak snopič stoji 60 kr. a. v. Knjiga se je že tudi brez našega priporočila vsaj po Ljubljani jako razširila; me jej iz vsega srca v Slovencih sploh želimo mnogo naročnikov.

L.

Dva nova poljska groba.

(Konec.)

Szujski je gojil v svojem srci veliko ljubezen do naroda poljskega; Maciejowskega pa, Nestorja poljskih učenjakov, ki je umrl dva dni za Szujskim v 90. letu svoje starosti, čestiti in spominati se moramo zavoljo njegove ljubezni do vesvoljnega slovanstva, kateremu je bil naklonjen do smrti in ob časih, ko so se rojaki njegovi večinoma zaprli ostalim Slovanom.

Wacław Aleksander Maciejowski se je porodil l. 1793. v Kalvariji. Svoje roditelje je izgubil že v rani mladosti. Šolal se je v Piotrkovi pod nadzorstvom svojega brata, ki je bil profesor tamkajšnje gimnazije. Vseučilišče je obiskoval v Krakovu, Vratislavi, Berlinu in Göttingenu. Povrnivši se l. 1818. na Poljsko, posveti se učiteljstvu. Predaval je v Varšavi klasične jezike, dokler ni l. 1825. ravno tam zasedel stolico rimskega prava na veliki šoli. Ko se je l. 1831. ta šola zaprla, prestopil je k sodniji in služil je kot sodnik pri mazovskem tribunalu. V poznejših časih je predaval zopet staro literaturo v duhovni akademiji, dokler ni stopil v zasobno življenje.

Zgodaj že je začel preiskovati domačo književnost in zgodovino ter orati ledino poljskega in slovanskega pravoznanstva. Njegovi spisi, katere je kot pravi učenjak vedno pridno popravljaj, odlikujejo se z veliko temeljitostjo. Ako ne vzdržuje morda vsak njegov nazor kritike, ne moremo mu tega zameriti, če pomislimo, da je bil jeden prvih